

AVDELING FOR HELSE- OG SOSIALFAG

STUDIEPLAN

FOR

VIDEREUTDANNING I HELSE- OG SOSIALRETT, FORVALTNING
OG RETTSANVENDELSE 2015H

Godkjent av avdelingsstyret ved AHS 30.04.2014

Revidert og godkjent av dekan 01.04.2015

INNLEDNING

Helse- og omsorgssektoren har i flere tiår vært preget av vekst og utvikling innen flere områder. Dette har ført til reformer og lovendringer som har fått betydning for kommunens ansvarsområder. Særlig var perioden fra 1980 til 1995 preget av desentralisering og samordning av helse- og omsorgstjenestene. Dette for å sikre bedre prioritering og ressursutnyttelse (NOU 2011:11). Sykehjemmene ble overført fra fylkene til kommunene, og ble organisatorisk forsøkt slått sammen med «åpen omsorg» (Ot.prp. nr.48 1985-1986). Målet var at de institusjonaliserte tjenestene skulle bli desentralisert til lavest mulige forvaltningsnivå. Med innføring av kommunehelsetjenesteloven i 1982, fikk kommunene økt ansvar for primærhelsetjenesten. I samme periode ble reformen som førte til avvikling av alle statlige institusjoner for utviklingshemmede gjennomført (NOU 1985:34). Denne utviklingen, fra statlig til utvidet kommunalt ansvar, ga og gir fremdeles kommunene store utfordringer. Perioden var preget av økt satsing på hjemmebaserte tjenester på bekostning av institusjonsplasser (NOU 1992:1). På slutten av 1990-tallet ble det vedtatt nye helselover. Pasientrettighetsloven fra 1999, (nå pasient- og brukerrettighetsloven), satte et sterkt fokus på den enkeltes rettigheter og innflytelse, og helsepersonells plikter ble samlet i en lov med navnet helsepersonelloven (1999).

I perioden 2000 til 2010 økte kommunenes utfordringer ytterligere. I St.meld.nr. nr.25 (2005-2006) ble det pekt på særlig fem fremtidige oppgaver, som ville bli sentrale for kommunenes helse- og omsorgstjenester. Disse var utfordringer knyttet til stadig eldre brukergrupper, knapphet på frivillige omsorgsytere, folkehelseperspektivet, nye yngre brukergrupper, og utfordringer til dekning av psykososiale behov, sistnevnte var noe av bakgrunnen for psykiatireformen, (NOU 2005:3) også omtalt som «Fra stykkevis til helt. En sammenhengende helsetjeneste». Dette førte til en desentralisering av psykiatrien fra stat til kommune, hvor prinsippene om selvbestemmelse i pasient- og brukerrettighetsloven med vekt på brukermedvirkning, ble styrket gjennom blant annet økt bruk av individuell plan. De kommunale helse- og omsorgstjenestene har som følge av dette hatt sterk vekst i spesialiserte oppgaver, og behov for flere ansatte til å løse disse. Manglende samhandling og koordinering mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten, og mellom de ulike enheter i kommunene, førte til behovet for sterkere formalisering av samhandling mellom de ulike partene. I 2007 ble det som følge av dette inngått en samhandlingsavtale mellom Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og Kommunesektorens organisasjon (KS). Hagen-utvalgets utredning «Innovasjon i omsorg» (NOU 2011:1), inneholdt forslag til hvordan man skulle imøtekomme fremtidige utfordringer, og føringene av mobilisering av ressurser i familie, nettverk og lokalsamfunn ble sentrale ved implementering av samhandlingsreformen i 2012.

Samhandlingsreformen (St.meld.nr.47 (2008-2009)), «Rett behandling – på rett sted – til rett tid» trådte i kraft 1. januar 2012. Reformen er i stor grad en kommunereform, og stiller krav til økt spesialisering og endret organisering i kommunene. Reformen var forberedt lenge før den ble innført blant annet gjennom samarbeidsavtalene på overordnet nivå mellom KS og HOD. Reformen har ført til endring i over 40 lover i tillegg til bortfall av sosialtjenesteloven og kommunehelsetjenesteloven, og innføring av helse- og omsorgstjenesteloven og folkehelseloven.

Samtidig med omfattende reformarbeid i helse- og omsorgssektoren, startet arbeidet med utredning for felles etat for sosialtjenesten, Aetat og trygdeetaten. Høsten 2001 foreslo sosialkomiteen for Stortinget at Regjeringen skulle starte denne utredningen, og i desember 2002 kom St.meld.nr.14 (2002-2003) om samordning av Aetat, trygdeetat og sosialtjenesten. Denne meldingen fremhevet særlig utfordringene med at mange sto varig eller midlertidig utenfor arbeidslivet. Rattsø-utvalget ble nedsatt i 2003, med mandat til å utrede ulike organisasjonsmodeller for en felles velferdsstat. I 2004 la utvalget frem sin innstilling i NOU 2004:13. Forslaget om etablering av ny Arbeids- og velferdsetat ble fremlagt i mars 2005, (St.prp.nr.46 (2004-2005)) og vedtatt i mai 2005. NAV-kontorene skulle være brukernes fysiske kontaktsted, og representere en inngangsdør til alle oppgaver som skulle ivaretas av den nye Arbeids- og Velferdsetaten. Når det gjaldt den interne organiseringen, skulle den statlige etaten og kommunene ha stor frihet til å organisere denne. Proposisjonen stilte ingen krav til den interne organiseringen i NAV, men skisserte en plan for gjennomføringen av reformen. I tillegg varslet den en videre utvikling av virkemidlene til den nye forvaltningen. Året etter kom ny stortingsmelding med forslag til endringer i virkemidler og arbeidsmetoder i arbeids- og velferdsforvaltningen St.meld.nr.9 (2006-2007) «Arbeid, velferd og inkludering». Også NAV-reformen førte til lovendringer, og i 2009 ble lov om sosiale tjenester i NAV vedtatt. Loven som trådte i kraft 1. januar 2010, pålegger kommunene plikter og enkeltindivid

rettigheter. Loven er for en stor del en videreføring av tidligere sosialtjenesteloven, og må ses i sammenheng med arbeids- og velferdsforvaltningsloven og helse- og omsorgstjenesteloven.

Innføring av store og omfattende kommune- og forvaltningsreformer som NAV reformen og Samhandlingsreformen, fører til store endringer for ansatte i de ulike kommunale helse- og omsorgstjenestene, og forvaltningstjenestene. Krav om kunnskap om nytt gjeldende regelverk har ført til at personell som tidligere ikke har hatt erfaring med og kunnskap om lover og regler, blir avkrevd å fungere som rettsanvender innen sitt fagområde. Helse- og omsorgspersonell skal i sin tjenesteutøvelse samtidig sørge for å bidra til oppfyllelse av pasient- og brukerrettigheter, og oppfylle sine plikter i henhold til øvrige lovpålagte krav.

Denne videreutdanningen er et svar på etterspørsel om opplæring i kommunal forvaltning i helse- og omsorgstjenestene og i NAV, og vil ha særlig fokus på kunnskap om generell forvaltningsrett, samt den utfordring som ligger i god faglig og juridisk skjønnsutøvelse.

MÅLGRUPPE

Målgruppen for dette studiet er helse- og sosialfaglig personell som arbeider i offentlig sektor. Dette gjelder både personell i offentlig forvaltning og innen helse- og omsorgstjenestene.

OPPTAKSKRAV OG RANGERING

Bachelor i sosialt arbeid, barnevern, vernepleie, fysioterapi, ergoterapi og sykepleie. Søkere med annen utdanningsbakgrunn vurderes særskilt. Oppdragsgiver, i samråd med dekan avgjør hvilke av de kvalifiserte søkerne som får plass.

STUDIEPROGRAMMETS NIVÅ, VARIGHET OG OMFANG

Studiet er en videreutdanning etter § 3, 2. syklus (masternivå). Alle studenter må gjennomføre og bestå eksamen i emne HVUT8042 Juridisk metode og forvaltning. Deretter velger studentene selv emne av følgende emner: HVUT8043 Sosialrett, eller emne HVUT8046 Helseretts eller emne HVUT8051 Barnevernsrett, slik at det totale antall studiepoeng pr student blir 15. Studiet innebærer en fordypning utover bachelorgrad, og er yrkesrettet.

Studiet er et halvårsstudium fordelt over 2 semester, med 4 samlinger. I og mellom samlingsukene forventes en arbeidsinnsats på 400 timer, fordelt over 26 uker.

FORVENTET LÆRINGSUTBYTTE

Kunnskapsmål

Kandidaten har fordypet kunnskap om og forståelse for rettsanvendelse som helse- og sosialfaglig personell, og inngående kunnskap innen juridisk metode og forvaltning. Kandidaten kan anvende kunnskapen på nye områder innen fagfeltet.

Kandidaten:

- Har innsikt i og forståelse for juridisk metode, og kan anvende denne for en avgrenset problemstilling
- Kan identifisere juridiske problemstillinger, og anvende eget fag i vurderingen av disse
- Har inngående kunnskap om faglig skjønn og de juridiske rammene for skjønnsutøvelsen

Ferdighetsmål

Kandidaten skal kunne anvende prosessuelle regler og metodekunnskap for å bidra til materielt riktig resultat på ulike problemstillinger, og bidra til organisatorisk planlegging for å videreutvikle denne kunnskapen på egen arbeidsplass.

Kandidaten:

- Kan bruke gjeldende teori og kritisk forholde seg til ulike informasjonskilder for faglig resonnement i tråd med juridiske retningslinjer og etiske normer

Generell kompetanse

Kandidaten kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i løsning av arbeidsoppgaver, samt utvikling av kunnskap og ferdigheter på nye områder i sin praktiske yrkesutøvelse.

Kandidaten kan

- Forme resonnement ved bruk av fagområdets uttrykksformer og kommunisere faglige og juridiske problemstillinger

OPPBYGNING OG SAMMENSETNING

Alle studenter må gjennomføre og bestå eksamen i emne HVUT8042 Juridisk metode og forvaltning. Deretter velger studentene selv emne av følgende emner: HVUT8043 Sosialrett, eller emne HVUT8046 Helserett eller emne HVUT8051 Barnevernsrett, slik at det totale antall studiepoeng pr student blir 15.

STUDIEMODELLER

Videreutdanning i helse- og sosialrett, forvaltning og rettsanvendelse 2015H

PRAKSIS

Det er ikke praksisstudier i løpet av studiet.

ARBEIDS-, LÆRINGS-, OG VURDERINGSFORMER

Studentenes arbeidsinnsats fordeles på læringsaktiviteter som:

- Egenstudier
- Forelesninger (video og på samlinger)
- Problembasert pedagogikk
- Gruppearbeid/kollokviearbeid
- Veiledning

Vurderingsordningen for videreutdanningen reguleres av:

- Lov om Universiteter og høyskoler av 01.08.2005
- Gjeldende Forskrift om studier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag

Det er følgende vurderingsformer i studiet:

- Individuelle skriftlige obligatoriske arbeidskrav
- Individuell skriftlig skoleeksamen
- Individuell skriftlig hjemmeeksamen

Vilkår for å gå opp til eksamen i de ulike emnene er godkjente obligatoriske arbeidskrav. Det gis veiledning under arbeidet med arbeidskravene. Studenter som ikke får godkjent obligatorisk arbeidskrav ved første gangs innlevering, får mulighet til å levere/gjennomføre en gang til før den aktuelle eksamen.

BRUK AV IKT

HiST bruker læringsplattformen itslearning for kommunikasjon mellom studenter og ansatte. Det er innlevering av og tilbakemelding på arbeidskrav, og innlevering av hjemmeeksamen foregår på itslearning. Læringsplattformen brukes også til utlevering av undervisningsmaterieell og øvrig kommunikasjon mellom studenter og ansatte. Det kan i tillegg opprettes kommunikasjonsgrupper mellom studentene på itslearning. Veiledning mellom samlingene vil foregå via webmøter.

INNPASSING

Studiet kan søkes innpasset i andre relaterte fagområder etter individuell søknad, jf. Universitets og høyskoleloven § 3-5. Det er ikke gitt innpassinger av emner fra andre insitusjoner inn i dette studiet ved HiST.

KRAV OM SKIKKETHET OG AUTORISASJON

Studiet er ikke underlagt forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning, eller krav om autorisasjon.

TEKNISKE OG ANDRE FORUTSETNINGER

Det kreves ingen spesielle tekniske forutsetninger for å delta på utdanningen, utover krav til egen pc/hardware med internettilkopling. Studentene vil få veiledning i bruk av itslearning, som er læringsplattformen for kommunikasjon mellom studenter og ansatte ved HiST.

SENSORORDNING

Det benyttes intern og ekstern sensor i alle emner.

INTERNASJONALISERING

Det er ikke lagt til rette for utvekslingsperiode i denne videreutdanningen.

KVALIFIKASJON/VITNEMÅL

Det utstedes karakterutskrift for gjennomført utdanning, påført karakterer for hvert emne.

VIDEREUTDANNING I HELSE- OG SOSIALRETT, FORVALTNING OG RETTSANVENDELSE 2015H

Emne	STUDIEPOENGBELASTNING			
	Avsl. Eks.	SP	2015 Høst	2016 Vår
HVUT8042 Juridisk metode og forvaltningsrett	2015-11-19	7,5	7,5	
Videreutdanning i helse- og sosialrett, forvaltning og rettsanvendelse, valgbare emner				
<ul style="list-style-type: none"> Videreutdanning i helse- og sosialrett, forvaltning og rettsanvendelse, valgbare emner 2016V 		7,5		7,5
Sum		15	7,5	7,5

HVUT8042 JURIDISK METODE OG FORVALTNINGSRETT

Emnenavn (en)	Legal method and case management
Emnenavn (nn)	Juridisk metode og forvaltningsrett
Omfang	7,5 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	Videreutdanning AHS
Emneansvarlig	Wenche Natland Dahlen Elizabeth Langsrud
Forkunnskapskrav	Bachelor i sosialt arbeid, barnevern, vernepleie, fysioterapi, ergoterapi og sykepleie. Søkere med annen utdanningsbakgrunn vurderes særskilt. Oppdragsgiver, i samråd med dekan avgjør hvilke av de kvalifiserte søkerne som får plass.
Anbefalte forkunnskaper	Juridiske forkunnskaper er fordelaktig, men ikke et krav.
Emneinnhold	Emnet tar sikte på å gi en innføring i juridisk metodelære, samt generell forvaltningsrett. Juridisk metode omhandler hvilken fremgangsmåte som må legges til grunn for å kunne ta stilling til juridiske problemstillinger. Emnet tar for seg rettskildeprinsippene, som er de prinsipper, normer og retningslinjer som må anvendes ved besvarelsen av rettsspørsmål.

Forvaltningsrett handler om den offentlige forvaltning i vid forstand og dens forhold til borgerne. Den kan inndeles i generell, alminnelig forvaltningsrett, og spesiell forvaltningsrett som omhandler grener innenfor ulike fagområder. Forvaltningsretten avgrenses mot statsretten, som regulerer Stortinget og domstolens virksomhet. Forvaltningsrett er rettsreglene om organisering, ansvarsforhold og beslutningsmyndighet i den offentlige forvaltningen, om de rettigheter og plikter borgerne har i forholdet til forvaltningen, samt prosedyrer for behandling av saker der det utøves offentlig myndighet.

Temaet for emnet forvaltningsrett er den alminnelige forvaltningsrett, det vil si generelle regler som gjelder for hele den offentlige forvaltningen. Emnet må ses i sammenheng med etterfølgende emner innen studiet.

Emnet har fokus på saksbehandlingsregler og materiell kompetanse, herunder legalitetsprinsippet i den offentlige forvaltning, samt virkningene av kompetanseoverskridelse. Forvaltningslovens sentrale regler, særlig om utredningsplikt, habilitet, varsling, partsoffentlighet, vedtak, underretning, begrunnelse, klage og omgjøring, behandles inngående.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har avansert kunnskap om alminnelig forvaltningsrett, herunder forvaltningsloven og grunnleggende forvaltningsmessige prinsipper.
- har forståelse for sammenhengen mellom generell forvaltningsrett og spesiallovgivningen, særlig innenfor helse- og sosiallovgivningen.
- har inngående kunnskap om juridisk metodelære og hvordan man går frem for å kunne ta stilling til rettsspørsmål.

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende rettsreglene innen den alminnelige forvaltningsrett på faglig forsvarlig vis, ved å resonnerer med utgangspunkt i juridisk metodelære.
- kan identifisere rettsspørsmål, og utvise tilstrekkelig selvstendighet til å kunne drøfte løsninger på problemstillinger med utgangspunkt i relevante rettsregler.
- kan anvende de krav som stilles til det rettslige og faktiske grunnlaget for forvaltningsavgjørelser.

Generell kompetanse

Studenten

- kan identifisere og arbeide med grunnleggende forvaltningsrettslige spørsmål i forvaltningsorganer og andre institusjoner som utøver offentlig myndighet.

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet har to samlinger på tre dager, hvor læringsaktiviteten vil bestå av forelesinger og oppgaveløsning i timene. Det legges opp til selvstudier mellom samling I og II og arbeid med arbeidskrav. Sentralt stoff vil også bli presentert ved webinar, og det vil bli satt av tid til oppgaveveiledning ved gruppeinndeling.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Emnet strekker seg over høstsemesteret i ukene 35 til 46

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Skriftlig innlevering	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Det er ett skriftlige arbeidskrav som må være godkjent for å gå opp til eksamen i emnet. Arbeidskravet er en praktisk oppgave innen forvaltningsretten. Studenter som ikke får godkjent obligatorisk arbeidskrav ved første gangs innlevering, får mulighet til å levere/gjennomføre en gang til før den aktuelle eksamen. Studenter som ikke får godkjent obligatorisk arbeidskrav etter andre gangs innlevering, kan ikke fremstille seg til eksamen i emnet.</p> <p>Utlevering av arbeidskrav er 07.09.2015 kl. 09.00 på itslearning, innlevering er 02.11.2015 kl. 10.00 på itslearning.</p> <p>Maksimum 2500 ord. Skriftype: Times New Roman. Venstre marg 4 cm. Linjeavstand 1,5. Standard forside. (Forside er lagt ut på itslearning).</p>	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig eksamen	Individuell	Torsdag, november 19, 2015	4 Timer	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Eksamenstid kl. 10.00-kl. 14.00					
Tillatte hjelpemidler:	<p>Lovsamling: Norges Lover, Lovsamling for helse- og sosialsektoren, særtrykk av enkelt lover. Tillatte innarbeidelser i hjelpemidlene er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Markering av lover med post-it lapper eller andre markører - Nøytrale henvisninger kan gjøres til tillatte hjelpemidler (lover, forskrifter), ved bruk av ord som jf., jamfør, se, mots., motsatt etc. - Merknader om at lover eller paragrafer er opphevet eller endret 					
NY / UTSATT EKSAMEN	Skriftlig individuell skoleeksamen 2016-01-07, kl. 10.00-kl. 14.00					

LÆREMIDLER

Bøker

Boe, E. (2012) Grunnleggende juridisk metode. 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 1-22, 25-27. Utdrag.

Eckhoff, T., Smith, E. (2010) Forvaltningsrett, 9. utg. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 11-21, 23-25, 28-30.

Artikler og annet relevant pensum materialet i emnet vil bli gjort tilgjengelig på itslearning.

Totalt antall sider pensum utgjør ca 750 sider.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-04-09, SKB

VIDEREUTDANNING I HELSE- OG SOSIALRETT, FORVALTNING OG RETTSANVENDELSE, VALGBARE EMNER 2016V

Studentene skal velge et av emnene

Emne	STUDIEPOENGBELASTNING			
	Avsl. Eks.	SP	2015 Høst	2016 Vår
HVUT8043 Sosialrett		7,5		7,5
HVUT8046 Helseret		7,5		7,5
HVUT8051 Barnevernsrett		7,5		7,5
Sum		22,5		22,5

HVUT8043 SOSIALRETT

Emnenavn (en)	Social Services Act
Emnenavn (nn)	Sosialrett
Omfang	7,5 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	Videreutdanning AHS
Emneansvarlig	Elizabeth Langsrud
Forkunnskapskrav	HVUT8042 Juridisk metode og forvaltningsrett
Anbefalte forkunnskaper	Ingen
Emneinnhold	I emnet sosialrett behandles juridiske problemstillinger knyttet til tildeling og utmåling av ytelser og tjenester. Lov om sosiale tjenester i NAV skal være «siste sikkerhetsnett» for utsatte grupper og for dem som har det aller vanskeligst i det norske samfunnet. Dette er personer som har problemer med å forsørge seg selv ved eget arbeid og som faller utenfor deler av pensjons- og trygdesystemet. Blant annet kan dette gjelde personer med alvorlig psykisk lidelse, rusmiddelavhengige, hjemløse, minstepensjonister, de som har aleneomsorg for barn, flyktninger, innvandrere og papirløse utlendinger.

Det norske lovgrunnlaget suppleres av internasjonale menneskerettigheter, blant annet Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen og FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, som begge er sentrale i denne sammenheng.

I Lov om sosiale tjenester i NAV oppstår spørsmål om når det offentlige er pliktig til å gi goder i form av økonomiske stønader, naturalytelser og ulike tjenester. Det er derfor viktig å fastlegge det nærmere innhold i rettighetsbestemmelsene. Emnet vil særlig behandle lovens § 17 (opplysning, råd og veiledning) og §§ 18-26 (økonomisk stønad, inkludert vilkår), samt ha fokus på hjelp i en nødssituasjon etter § 18 (stønad til livsopphold) og § 27 (midlertidig botilbud). Juridiske problemstillinger knyttet til kvalifiseringsprogrammet, vil også behandles.

Gruppene «papirløse utlendinger» og innvandrere, reiser blant annet spørsmål om de som ikke har lovlig opphold i Norge eller ikke har opparbeidet seg sosiale rettigheter her, skal ha rett til offentlige stønader. Utlendingers rett etter § 2 og kommunens ansvar etter § 3 vil derfor også gjennomgås.

Emnet sosialrett går videre inn på det sosialpolitiske «landskapet» som lovene virker i; hensynene bak reglene, rettssikkerhetsperspektivet, juridisk og sosialfaglig skjønnsutøvelse, brukermedvirkning, organisatoriske rammebetingelser og saksbehandlingsregler for ansatte i NAV. Det vil bli lagt opp til diskusjoner knyttet til praktisering av lovverket, herunder refleksjon over egen praksis.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har inngående kunnskap om de hensyn som ligger til grunn for reglene i lov sosiale tjenester i NAV, samt rettspolitiske perspektiver
- har god oversikt over og kan på en selvstendig og nyansert måte formidle juridisk kunnskap om sentrale rettigheter og rammene for skjønnsutøvelse etter lov sosiale tjenester i NAV

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere, drøfte og ta standpunkt til innholdet av de viktigste rettigheter etter lov om sosiale tjenester i NAV
- kan identifisere, utrede og løse rettsspørsmål knyttet til innholdet i og forutsetninger for individuelle rettigheter etter lov om sosiale tjenester i NAV

Generell kompetanse

Studenten

- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til gjennomføring av juridisk og faglig forsvarlig saksbehandling i saker etter lov om sosiale tjenester i NAV

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet har to samlinger på til sammen fire dager, hvor læringsaktiviteter vil bestå av forelesninger og oppgaveløsning. Mellom samlingene legges det opp til egenstudier, kollokviearbeid og skriftlige arbeidskrav. Sentralt stoff vil bli gjort tilgjengelig som videoforelesninger og presentert på webinar. Det vil bli satt av tid til oppgaveveiledning i grupper.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Vårsemesteret 2016 uke 6-20

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Skriftlig innlevering	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Det er ett skriftlige arbeidskrav som må være godkjent for å gå opp til eksamen i emnet. Arbeidskravet gis i form av en praktisk oppgave hvor studentene skal benytte ferdigheter knyttet til rettsanvendelse og skjønnsutøvelse innenfor sosialretten. Studenter som ikke får godkjent obligatorisk arbeidskrav ved første gangs innlevering, får mulighet til å levere/gjennomføre en gang til før den aktuelle eksamen. Studenter som ikke får godkjent obligatoriske arbeidskrav etter andre gangs gjennomføring, kan ikke fremstille seg til eksamen i emnet.</p> <p>Arbeidskravet utleveres 09.02.2016 på itslearning, og innleveres 15.04.2016 på itslearning.</p> <p>Maksimum 2500 ord. Skriftype: Times New Roman. Venstre marg 4 cm. Linjeavstand 1,5. Standard forside. (Forside er lagt ut på itslearning).</p>	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell		1 Uke(r)	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Eksamen utleveres starter 6. mai 2016 kl. 09.00 på itslearning. Innlevering 13. mai 2016 kl. 10.00 på itslearning. Maksimum 5000 ord. Skriftype: Times New Roman. Venstre marg 4 cm. Linjeavstand 1,5. Standard forside. (Forside er lagt ut på itslearning).					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
NY / UTSATT EKSAMEN	Eksamen utleveres 15.08.2016 kl 09.00 på itslearning. Innlevering 22.08.2016 kl. 10.00 på itslearning.					

LÆREMIDLER

Bøker

Kjellevold, Alice (2012) Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Med kommentarer. Bergen: Fagbokforlaget. S. 9-101 (92 sider)

Artikler/bokkapitler

Artikler og annet relevant pensum tilpasset emnets innhold gjøres tilgjengelig på itslearning.

Totalt antall sider pensum utgjør ca 750 sider

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-04-09, SKB

HVUT8046 HELSERETT

Emnenavn (en)	Health Services Act
Emnenavn (nn)	Helserett
Omfang	7,5 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	Videreutdanning AHS

Emneansvarlig

Wenche Natland Dahlen

Forkunnskapskrav

HVUT8042 Juridisk metode og forvaltningsrett

Anbefalte forkunnskaper

Ingen

Emneinnhold

I emnet helserett behandles juridiske problemstillinger knyttet til helse- og omsorgspersonell som rettsanvendere. Forholdet mellom faglig og juridisk skjønn blir særlig sentralt, og det vil bli tatt utgangspunkt i helsetilsynets rapporter, domsavgjørelser og saker som har hatt med medieomtale, for å synliggjøre og problematisere de utfordringer som er gjeldende på helse- og omsorgsrettens område knyttet til rettsanvendelsen.

Utgangspunktet for all tjenesteyting er knyttet til kravet til faglig forsvarlighet, og dette kravet på alle nivå i kommunens helse- og omsorgstjeneste, vil særlig bli behandlet i dette emnet. Pasientrettigheter, som pasientenes selvbestemmelsesrett, forholdet til pårørende og eksterne samarbeidspartnere er sentralt i dette emnet. Vurdering av samtykkekompetanse må ses i sammenheng med pasienten og brukerens rettssikkerhet, og regler om bruk av tvang og makt.

Helse- og omsorgstjenesten har vært kjennetegnet av endringer og sterk vekst i oppgaver, ansatte og økonomiske ressurser. Utfordringer med og følger av samhandlingsreformen vil være viktige drøftinger i refleksjon over egen praksis.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- kan anvende fordypet kunnskap innen fagområdet helserett, og kan gjøre kritiske vurderinger knyttet til faglig og juridisk skjønn
- har fordypet kunnskap om selvbestemmelse og kan analysere faglige problemstillinger knyttet til samtykke og samtykkekompetansevurdering

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere metoder og fortolkninger innenfor fagområdet og foreta faglige resonnement i forhold til tjenesteutøvelse i møte med pasienter og brukere

Generell kompetanse

Studenten

- kan formidle og kommunisere faglige problemstillinger innen fagområdet , og se disse i lys av forsvarlighetskravet som er knyttet til yrkesutøvelsen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet har to samlinger på tre dager, hvor læringsaktiviteten vil bestå av forelesinger og oppgaveløsning i timene. Det legges opp til selvstudier mellom samling I og II og arbeid med arbeidskrav. Sentralt stoff vil også bli presentert ved webinar, og det vil bli satt av tid til oppgaveveiledning ved gruppeinndeling.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Vårsemesteret 2016 uke 6-20

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Skriftlig innlevering	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Det er ett skriftlig arbeidskrav som må være godkjent for å gå opp til eksamen i emnet. Arbeidskravet er å foreta en faglig og juridisk vurdering av en bestemt sak gjeldende helse- og omsorgsspørsmål, som har vært fremstilt i media. Oppgaven presenteres for studentene av emneansvarlig ved oppstart uke 6. Studenter som ikke får godkjent obligatorisk arbeidskrav ved første gangs innlevering, får mulighet til å levere/gjennomføre en gang til før den aktuelle eksamen. Studenter som ikke får godkjent obligatoriske arbeidskrav etter andre gangs gjennomføring, kan ikke fremstille seg til eksamen i emnet.</p> <p>Oppgaven utleveres 09.02.2016 og innleveres itslearning 15.04.2016 kl 08.00.</p> <p>Maksimum 2500 ord. Skriftype: Times New Roman. Venstre marg 4 cm. Linjeavstand 1,5. Standard forside. (Forside er lagt ut på itslearning).</p>	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell		1 Uke(r)	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	<p>Individuell skriftlig hjemmeeksamen utleveres 6 mai 2016 kl. 09.00 på itslearning, med innlevering 13 mai 2016 kl. 10.00 på itslearning.</p> <p>Maksimum 5000 ord. Skriftype: Times New Roman. Venstre marg 4 cm. Linjeavstand 1,5. Standard forside. (Forside er lagt ut på itslearning).</p>					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
NY / UTSATT EKSAMEN	Eksamensoppgaven utleveres 15.08.2016 kl. 09.00 på itslearning, med innlevering 22.08.2016 kl. 10.00 på itslearning					

LÆREMIDLER

Bøker Bøckmann, Kari og Kjellevold, Alice: (2010) Pårørende i helsetjenesten – en klinisk og juridisk innføring. Fagbokforlaget. Kapittel 2, 3, 6 og 9. (96 sider) Hanssen, Helene (red), Kristin Humerfelt, Alice Kjellevold, Anne Norheim og Rita Sommerseth (2010) Faglig skjønn og Brukermedvirkning. Bergen: Fagbokforlaget. Kapittel 1, 2 og 3. (100 sider) Kassah, Alexander Kwesi (red), Bente Lilljan Lind Kassah, og Wivi-Ann Tingvoll (2014) Samhandlingsreformen under lupen - kvalitet, organisering og makt i helse- og omsorgstjenestene Fagbokforlaget. (200 sider) Ohnstad, Bente: (2011) Velferd, rettssikkerhet og personvern. Fagbokforlaget. Kapittel 4 og 5. (25 sider) Artikler/kompendier Høgskolen vurderer utarbeidelse av kompendium med samling av artikler og dommer tilpasset emnets innhold. Ressurslitteratur Befring, Anne Kjersti og Ohnstad, Bente (2010) Helsepersonelloven - med kommentarer. 3. utgave Fagbokforlaget Annet St.meld.nr.47 (2008-2009) Samhandlingsreformen. Rett behandling- på rett sted-til rett tid Prop.91 L (2010-2011) Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

HVUT8051 BARNEVERNRETT

Emnenavn (en)	Child Services Act
Emnenavn (nn)	
Omfang	7,5 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	Videreutdanning AHS
Emneansvarlig	Elizabeth Langsrud
Forkunnskapskrav	HVUT8042 Juridisk metode og forvaltningsrett
Anbefalte forkunnskaper	Ingen
Emneinnhold	I emnet barnevernrett behandles juridiske problemstillinger vedrørende blant annet undersøkelsesplikt, hjelpetiltak, veiledning, oppfølging, muligheter og grenser for samarbeid, samt omsorgsovertakelse i barnevernstjenesten. Barnets rettsstilling, medbestemmelse og selvbestemmelsesrett, samt ansvarsforholdet barn - foreldre og offentlig myndighet, er sentrale tema.

Lovgrunnlaget tar utgangspunkt FN's barnekonvensjon og hvordan den gjennomføres i norsk rett, samt reglene i barnevernloven om det offentlige inngrep i forholdet mellom barn og foreldre. Videre er Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen sentral.

Emnet barnevernrett går også inn på det rettspolitiske «landskapet» som barnevernloven virker i; grunnleggende verdier, prinsipper og hensyn som reglene bygger på, rettssikkerhetsperspektivet, juridisk og faglig skjønnsutøvelse, brukermedvirkning, organisatoriske rammebetingelser og saksbehandlingsregler for ansatte i barneverntjenesten, inkludert saksbehandling for fylkesnemnda.

Det vil bli lagt opp til diskusjoner knyttet til praktisering av lovverket, herunder refleksjon over egen praksis.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har inngående kunnskap om barnekonvensjonen og dens anvendelse i norsk rett, prinsippene i barnevernretten, de hensyn som ligger til grunn for reglene i barnevernloven, samt rettspolitiske perspektiver omkring barnevern
- har god oversikt over og kan på selvstendig og nyansert måte formidle juridisk kunnskap om sentrale bestemmelser og rammene for skjønnsutøvelse barnevernloven

Ferdigheter

Studenten

- kan identifisere barnevernrettslige problemstillinger i ulike typer saksforhold
- kan finne fram til, analysere og sammenstille rettskilder i barnevernretten for å fastlegge gjeldende rett, samt vurdere reglene i lys av barns menneskerettslige vern
- kan drøfte og ta standpunkt til konkrete barnevernrettslige rettsspørsmål

Generell kompetanse

Studenten

- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til gjennomføring av juridisk forsvarlig utredningsarbeid og saksbehandling i saker etter barnevernloven

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet har to samlinger på til sammen fire dager, hvor læringsaktivitetene vil bestå av forelesninger og oppgaveløsninger. Mellom samlingene legges det opp til egenstudier, kollokviearbeid og skriftlige arbeidskrav. Sentralt stoff vil kunne bli gjort tilgjengelig som videoforelesninger. Studentene vil motta veiledning på arbeidskrav på webinar. Det vil bli satt av tid til oppgaveløsning i grupper på samlingene.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Skriftlig innlevering	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Det er ett skriftlig arbeidskrav som må være godkjent for å gå opp til eksamen i emnet. Arbeidskravet gis i form av en praktisk oppgave hvor studentene skal benytte ferdigheter knyttet til rettsanvendelse og faglig skjønnsutøvelse etter barnevernloven. Studenter som ikke får godkjent obligatorisk arbeidskrav ved første gangs innlevering, får mulighet til å gjennomføre dette en gang til før den aktuelle eksamen i emnet. Studenter som ikke får godkjent arbeidskrav etter andre gangs gjennomføring, kan ikke fremstille seg til eksamen i emnet.</p> <p>Arbeidskravet utleveres 09.02.2016 kl. 09.00 på itslearning og innleveres 15.04.2016 kl. 10.00 på itslearning.</p> <p>Maksimum 2500 ord. Skriftype: Times New Roman. Venstre marg 4 cm. Linjeavstand 1,5. Standard forside. (Forside er lagt ut på itslearning).</p>	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell		1 Uke(r)	A-F	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Eksamensoppgaven utleveres 06.05.2016 kl. 09.00 på itslearning, og innleveres 13.05.2016 kl. 10.00 på itslearning.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
NY / UTSATT EKSAMEN	Eksamensoppgaven utleveres 15.08.2016 kl. 09.00 på itslearning og innleveres 22.08.2016 kl. 10.00 på itslearning					

LÆREMIDLER

Bøker:

Bendiksen, Lena R. L. og Haugli, Trude (2014) Sentrale emner i barneretten, Oslo: Universitetsforlaget

Høstmølingen, Njål (2012) Barnekonvensjonen. Barns rettigheter i Norge, Oslo: Universitetsforlaget

Artikler:

Vil gjøres tilgjengelig på itslearning

Dommer:

Lenker til aktuelle dommer legges inn på itslearning

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Ingen vektingsreduksjoner

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-04-09, SKB